

„neef“
lezers en
k, omdat
igen van
nteur.
sen volle
familie-
el dubbel-
zoo ver-
zijn, dat
n School
eerd, dat
nu maar
eenkomst

+ Clissold
noemt het
e dat con-
zocht in
er, in het
eding van
vilde wer-
schappij,
van Karl
a de lever
Kapital
at er zou
ik bedoel
juist dat
en het is
dwaas om
l, als het
le in de
de naam
zit, nogal

moet juist
wen van
— en het
bij leiding

Vie geloof
opbouwen?
hten. Van

n de revo-
maar in
stori, de
zullen het
keker, zal
nt de den-
e industri-
ppij orga-
ste zaken,
te zorgen,
en op een
l van rui-
tische ver-
en met een
ruilmiddel,
anden, als
eld worden

soms zelfs
id ontken
menschen
menschelijk
een soort
kheid, een
bezit neemt

er op de
wordt een
d, zelf uit,
naar mijn
ommekeer
Inderdaad!
an Zürich,
Confucius
ewuste, on-
soernlijkheid
eormensch-
ken en niet

kroon op
me
ige mens-
en wil. Zijn
god.
ld is merk-

LDKAMP.

wer we ge-
ten, om er
er wel mee
cht ik, toen
nden kreeg,
aanbevolen,
werd naakt
lige siertijde
er dergelijke
prezen, yra-
rig af, waar

op dit terrein de grens ligt tusschen het geoorloofde en het niet-geoorloofde. Algemeen zijn we er wel van overtuigd, dat het lichaam niet mag worden verwaarloosd, dat we wel mogen zorgen voor krachtige spieren, voor gezond bloed, voor een correcte houding, voor doelmatige, sierlijke bewegingen van de ledematen. Maar ook even stellig zijn we er van overtuigd, dat in onze dagen van sport-verdwazing te veel aandacht wordt gegeven aan het lichaam, aan de kracht van de spieren.

Onze lichamen zijn leden van Christus, zijn tempelen des Heiligen Geestes. Daarom heeft het lichaam geen doel in zichzelf, maar het moet hem dienen, die daarin woont en daarin zijn heerlijkheid wil tentoonspreiden. Het is dan ook duidelijk, dat voor den arbeid in het Koninkrijk Gods een gezond, krachtig lichaam van groote waarde kan zijn. En overigens, wat kan in het lichaam de zonde heerschen, niet in 't minst in de jeugd, wanneer de hartstochten zoo licht lichaam en ziel te gronde richten. Wie in zijn jeugd het lichaam had weten te sparen, het beter had weten te ontwikkelen, zou op rijperen leeftijd het tot meerderen dienst hebben kunnen aanwenden.

Daarom mag er zeker aan lichamelijke oefening worden gedaan en moet ook de school zich in dezen kwijten van haar plicht. Evenwel onder een zekere restrictie. De heer Wielemaker heeft eens geschreven: „'t Lichaam vervult zijn taak 't best, als het eenvoudig de dienaar des geestes is, als 't zoo min mogelijk, als ik 't zoo eens zeggen mag, om zijn zelfs wil gekoesterd wordt. Hoe minder een mensch reden heeft, opzettelijk aan dat lichaam te denken, des te beter is 't met dit lichaam gesteld“.

„Opzettelijke oefening, anders dan door de meest natuurlijke bewegingen en werkzaamheden in dienst en ter dienste des geestes, heeft het gezonde lichaam niet noodig. Paulus maant dan ook niet tot lichaams-oefening, maar alleen tot reinheid. Ik geloof, dat wij wel doen, denzelfden toon aan te slaan. Wij loopen gevaar, in overschatting der lichaams-oefening, 't lichaam te vormen niet tot een tempel des Heiligen Geestes, maar veeleer tot een tempel voor ons zelf, waarin wij onze eigen kracht en behendigheid aanbidden.“

Misschien zijn sommigen van oordeel, dat de lichamelijke oefening wel een ietsje hooger mag worden aangeslagen. Ze willen dan ook wijzen op de morele voordeelen van dit onderwijs, waarbij zelfvertrouwen, zelfbeheersching, wilskracht en tegenwoordigheid van geest worden aangekweekt. Ook vinden de lichamelijke spanningen in de jeugd in heel wat gymnastische toeren een zeer geschikt, onschuldige ontlasting. Dit alles neemt evenwel niet weg, dat de heer Wielemaker in bovenaangehaalde woorden ons wel heeft aangegeven, in welke richting we moeten zoeken, om voor overdrijving bewaard te worden. Ook wijst hij nog op de omstandigheid, dat het Griekse volk, dat zich zeer druk maakte met lichaams-oefening, sterk gedegeneerd is, terwijl het Joodsche volk, dat zulks niet deed, maar strenge reinheid betrachtte, niet gedegeneerd is. Misschien is het niet kwaad, dat we daarop gaan letten. Vreest men ook weer niet van de Olympische spelen in 1928 te Amsterdam een uitgieting van allerlei onreinheid.

Dat men ook in andere kringen het oog wel open krijgt voor de overdrijving van de lichamelijke oefening, blijkt op allerlei wijze. Dezer dagen werd ik getroffen door wat ik las in „Gezin en School“, maandblad voor Leeraren en Ouders bij het M. O. In een artikel over „Lichamelijke Opvoeding op de Meisjesschool“ zegt A. E. Veenhoven: „Bij alles wat ik hierboven heb gezegd, ben ik van de meening uitgegaan, dat op de school de grondslag gelegd moet worden voor een lichaams-oefening en verzorging, die het geheele leven moeten worden voortgezet. Het spreekwoord „Rust roest“ is op het menschenlichaam wel bijzonder toepasselijk. Meer nog misschien dan in de schooljaren heeft de volwassen, die door de maatschappelijke toestanden tot een onnatuurlijk, veelal zittend, leven gedwongen is, behoefte aan alzijdige, doeltreffende lichaams-oefening. Ik zou iedereen, hetzij man of vrouw, willen aanraden, iederen dag een kwartier aan gymnastiek te besteden en daarnaast nog eenige sport te beoefenen, die naar aanleg en leeftijd zorgvuldig moet worden gekozen. Men kan er dan zeker van zijn, dat de vele klachten over stijfheid, kortademigheid en gebrek aan vaardigheid, die zoo gemakkelijk als noodzakelijke gebreken van den gevorderden leeftijd worden beschouwd, op enkele ziekelijke vormen na, tot een minimum zouden worden beperkt“.

Nu, in zijn algemeenheid zal deze raad wel geen opvolging vinden. De huismoeders kunnen zich al vast troosten, dat bij heel wat huiswerk de spieren een uitstekende oefening vinden. Zij behoeven niet naar meer beweging om te zien en zijn blij, wanneer ze weer 's middags kunnen gaan zitten bij hun naaiwerk. Voor mannen, die een zittend leven hebben, is de raad kostelijk. Maar waar het mij het meest om te doen was dezen keer, dat is de wenk, die in 't begin van de aangehaalde woorden wordt gegeven. De school moet de grondslag leggen voor de latere lichamelijke oefeningen. Dan vindt ook dit vak zijn evenwicht. En dan kan zonder twijfel de lichamelijke oefening uitnemende dien-

sten bewijzen, voor het gezond houden van het lichaam en daardoor mede voor het frisch houden van den geest.

Gr.

G. MEIMA.

UIT DE BUITENLANDSCHE KERKEN.

Prof. Machen staat pal.

Over de moeilijkheden, welke het Seminarie te Princeton, dat een bolwerk van Calvinisme in Amerika is en uitgaat van de Presbyteriaansche Kerk ondervindt, hebben wij reeds een en ander maal in ons blad geschreven. De Synode dier kerk, waarin modernistische en schipperende elementen de overhand hadden, hebben aan de benoeming van Prof. Machen tot gewoon hoogleeraar hinderpalen in den weg gelegd en die verschoven. Verschoven tot wanneer? Velen meenen, dat die benoeming wel nooit zal volgen. Inmiddels is er in Amerika opgericht de „Bryan University Memorial Association“, een vereniging, welke bedoelt, een Universiteit te stichten ter nagedachtenis van Bryan, den grooten voorvechter van het Fundamentalisme.

Tot president van die Universiteit werd benoemd Prof. Machen.

Voorzeker een hooge onderscheiding.

En toch... Prof. Machen bedankte daarvoor. Hij heeft daarvan ook rekenschap gegeven. Wij lezen daaromtrent in de Amerikaansche „Wachter“:

En Dr. Machen geeft eenige redenen waarom hij meent te Princeton te moeten blijven. Ik denk gij stelt er belang in deze redenen te weten.

Hij begint met er op te wijzen dat hij zeer waardeert de onderscheiding, welke hem te beurt is gevallen. En herinnert dan even aan de wijze waarop de jongste General Assembly der Presbyterian Church hem heeft behandeld.

Als eerste reden voor zijn bedanken geeft Prof. Machen den tegenwoordigen toestand, waarin Princeton Seminary zich bevindt. De General Assembly van San Francisco heeft zich uitgelaten ten gunste van een reorganisatie van het Seminarium. Indien de volgende Assembly, zoo zegt Machen, een besluit van reorganisatie mocht aannemen, dan is Princeton het Princeton van vroeger niet meer, „en wij zullen te Princeton een nieuwe inrichting hebben van een radicaal verschillend type“.

Intusschen blijft Princeton in 1927-'28 wat het steeds is geweest. Machen geeft den moed nog niet op. „Het is volstrekt niet zeker, dat het werk der verwoesting aanstaande Mei geautoriseerd zal worden“. „Het is zeer wel mogelijk, dat de ware feiten meer algemeen bekend zullen worden, en dat er nog zooveel besef van billijkheid in de Presbyterische Kerk aanwezig is, dat de beslist conservatieve ten minste één seminarie hebben, dat duidelijk en onduidelzinnig hun gevoelen voorstaat“. Zoolang de zaken nog zoo staan, zegt Machen geen vrijmoedigheid te hebben om zijne collega's en de inrichting, die hij van harte lief heeft te verlaten.

Het standpunt, dat Prof. Machen inneemt mogen we zeker „nobel“ noemen. Het is wel zoo dat we geen kwaad met kwaad mogen vergelden. Maar het is verre van gemakkelijk en aangenaam om werkzaam te zijn onder den indruk, dat men bij velen niet de gewenschte persoon is. Hij blijft als mede-stuurman op zijn post. Hij is er blijkbaar niet op uit om eigen gemak of eere te zoeken, maar datgene te doen wat naar zijn volste overtuiging de wil van zijn Zender is.

Verder wijst Prof. Machen er op, dat hij vooralsnog geen vrijmoedigheid heeft om de Presbyterian Church te verlaten. Hij is zich zeer wel bewust, dat er een terrein is, dat als interdenominational plaats biedt tot samenwerking met andere Christenen. Dit neemt echter niet weg, dat „dat het meest besliste Christendom gevonden wordt in de Gereformeerde of Calvinistische geloofsuitdrukking; en ik oordeel, dat dit besliste Christendom het Christendom is, dat het gemakkelijkst te verdorven is. Daarom noem ik mijzelf nooit een fundamentalist... maar een Calvinist. Als zoodanig bevind ik mij in den stroom van het leven der kerk, die afdaalt uit het Woord Gods door Augustinus en Calvijn en in Amerika uitdrukking heeft gevonden in de werken van Charles Hodge, Benjamin B. Warfield en andere vertegenwoordigers van de „Princeton School““.

En zoo komt Prof. Machen tot het besluit, dat hij zijne mede-Christenen — ook zij die tot andere kerkgroepen behooren — het best kan dienen door verbonden te blijven met de Presbyterian Church en het Seminarie, dat van haar uitgaat.

Het is in Machen te prijzen, dat hij voor zijn standpunt en beginselen met beslistheid uitkomt. Hij heeft er geen bezwaar tegen om fundamentalisten de broederhand te reiken. Hij eert in hen den moed en de toewijding, die zij aan den dag leggen in den strijd tegen het Modernisme. Maar ons geloof, dat er eene Heilige, Algemeene Kerk bestaat, ontbalt ons niet van de verplichting, dat wij ons hebben te voegen bij dat deel der Kerk, hetwelk zich naar onze beschouwing het dichtst bij Gods Woord aansluit. De Gereformeerde, Calvinistische leer, de leer die de Presbyterische Kerk nog steeds officieel aanvaardt, doet dit. Zoo oordeelt Machen, en we zijn het met hem hartelijk eens.

Het is te begrijpen, dat velen de beslistheid van Prof. Machen afkeuren. Och, men heeft er niet op tegen, dat iemand zich „Gereformeerde“ of „Calvinist“ wil noemen, mits hij den gouden middenweg maar houdt, en de punt op de „i“ niet te duidelijk maakt. Een beetje voren en ploeten. Iemand, die weet wat hij wil, kan aan zulk geknutsel niet meedoen. Wat zwart is neemt hij zwart.

En nu is het wel opmerkelijk, dat Prof. Machen lof voor zijn beslistheid ontvangt uit een hoek, waarvan men het niet verwachten zou.

Niet in zijn geheel, maar in hoofdzaak laat ik hier

volgen wat de Christian Register, een der hoofdorganen van de Unitarische Kerk, van Prof. Machen zegt.

„Wij koesteren de hoogste achting voor de trouw van Prof. Machen, waarmede hij de Presbyterische leerstellingen verdedigt. En als er kwaad van hem wordt gesproken door zijne minder getrouwe kerkelijke collega's, dan is dit onrecht jegens hem en schande voor hen.“

„Het feit is dat Machen meer dan bijna iemand anders in zijn kerk een product is van het Calvinistische stelsel. Het heeft hem gemaakt wat hij is... In de Presbyterische Kerk hebben vele leidende predikanten de leer van Calvijn op zij gezet, ofschoon zij in het openbaar zich nog als aanhangers voordoen.“

„Dr. Machen legt er nadruk op, dat het Seminarie onderhouden wordt met het doel om Presbyterische theologische studenten Presbyterische theologie te onderwijzen. Dit schijnt niet onredelijk. Hij gaat verder, en beschuldigt sommigen, dat zij dit onderwijs verwaarlozen of verwateren. Zijne collega's werpen deze beschuldiging van zich. Zij trekken niet in twiifel, komen er niet tegen op, dat het plicht is om getrouw te zijn aan de belijdenis der kerk. Zij hebben op Machen tegen, dat hij zoo onwrikbaar op zijn punt blijft staan.“

„Feit is echter, dat zij aan het systeem ontrouwd zijn, en toch maar voortgaan de leer op de lippen te nemen, en in de kerk blijven, die hen voor den arbeid betaalt.“

„Prof. Machen is eerlijk en trouw. De strijd over de leer in vele Protestantische kerken heeft een groot aantal theologen voortgebracht, die er steeds op nit zijn om de punten van verschil, zoo niet te verwijderen, dan toch zoo onbeduidend mogelijk te maken. Zij kunnen altijd en overal dienst doen. Het is karakteristiek van Machen dat hij zich beslist houdt aan wat hij beschouwt zijne roeping te zijn. Het ijzer van den martelaar wordt in hem gevonden“.

Een woord van warme sympathie voor Dr. Machen om zijn kloeke houding mag van onze zijde niet achterwege blijven.

Men heeft hem gesmaad en belasterd.

Men heeft niets onbeproefd gelaten om hem onmogelijk te maken.

Maar meer en meer blijken zijn „karakterfouten“ te bestaan in zijn taal vasthouden aan de Gereformeerde belijdenis en zijn groote vrijmoedigheid.

Meer en meer maken zijn zoogenaamde „karakterfouten“ hem in ons oog tot een man van karakter.

Mannen van karakter zijn nu eenmaal lastig voor een laveerende menigte.

Het typeert Prof. Machen ook, dat hij het stoere Calvinisme niet wil inruilen tegen het slapper en soepeler Fundamentalisme.

In frontverlenging ziet hij geen heil en terecht.

En dat er nu zelfs buitenstaanders zijn, die zijn houding weten te waardeeren verwondert ons niet.

Een man uit één stuk, gelijk hij, dwingt ten slotte respect af.

Er zijn er in Amerika wel, die aan de toekomst van het Calvinisme daar te lande wanhopen.

Doch zoolang God aan een land mannen als Prof. Machen geeft, moet het als kleingeloof worden aangemerkt, indien men zijn optimisme in deze verliest.

HEPP.

STEMMEN UIT ONZE KERKEN.

Aan de Redactie van „De Reformatie“.

Het zij mij vergund met het volgende verzoek beleefd tot U te komen.

De Gereformeerde Kerk van Batavia viert in dit jaar haar 50-jarig bestaan. Ter gelegenheid daarvan zal een jubileumboek worden uitgegeven, waarvan de prijs f2 bedraagt. Wij hadden ons overtuigd, dat er in Nederland velen zijn, die vroeger lid van Batavia's Kerk waren, die er prijs op stellen dat boek te ontvangen. Indien deze personen onder toezending van gemiddeld bedrag hun adres willen opgeven aan den heer J. J. Kraan, Loosdrechtseweg, Den Haag, dan zal hun het boek gaarne worden toegezonden.

Het boek bevat bijdragen van verschillende personen, o.a. ook van die vroeger tot hare leden hebben behoord en nu in Nederland zijn. Zoudt U van een en ander in Uw blad melding willen maken en de andere kerkelijke bladen willen uitnoodigen, dat bericht over te nemen?

Bij voorlaet zeg ik U hartelijk dank.

Namens de Jubileum Commissie,

W. DE VRIES Gen.

Wetevreden, 18 September 1927.

Tjiki 30.

(Bij uitzondering, omdat het Batavia geldt, geplaatst. — E. indred.)

Het Oude Wereldbeeld in den Bijbel.

Moge het mij vergund zijn, om op mijn stuk „De Wateren onder de Aarde“, 21 Jan., nog dit te laten volgen.

In „Geref. Theol. Tijdschr.“, Juni, vinden wij een artikel van Dr. Schouten „Het Oud-Oostersch Wereldbeeld en de Bijbel“, waarin hij verklaart, dat hij met zijn term „Bijbelsch wereldbeeld“ slechts bedoelt, dat de Bijbelschrijvers voor zich in hoofdtrekken hetzelfde wereldbeeld toonen te bezitten als in Babylon werd gevonden, pag. 67, doch dat daarmede door hem niet bedoeld wordt, dat dit het wereldbeeld is, dat door den Goddelijken auteur der Schrift geopenbaard is, pag. 61. Dit schijnt dus geheel onschuldig.

Toch durf ik dit praedicaat op zijn verklaring van onderscheiden teksten niet recht toepassen. Mag ik, ook als een zekere aanvulling van het aangeduide stuk, deze teksten eens kort nagaan?

Jez. 40:22a. Hier zal moeten vertaald worden: cirkel of cirkelschijf der aarde. M.i. heeft men hier te doen met iets dat in de H. S. veelvuldig voorkomt, n.l. met een nog niet ver voorgeschieden openbaring der